

Pod koniec 2013 roku Komisja Wspólna otrzymała do zaopiniowania opracowany przez Ministra Zdrowia projekt sprawozdania z wykonania ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w okresie 1 stycznia – 31 grudnia 2012 roku. Po lekturze 80-stronnicowego tekstu nasuwa się gorzka refleksja – skoro wszyscy robią co mogą, to dlaczego jest tak źle.

Sprawozdanie za rok ubiegły zostało bowiem sporządzone wg schematu opartego na wskaźnikach produktu, tj. zawiera ono bardzo szczegółowy opis podejmowanych działań. Dowiadujemy się np. że

- Ministerstwo Obrony Narodowej realizowało szkolenia dla żołnierzy biorących udział w misjach wojskowych poza granicami państwa m.in. pt. „Alkohol – świadome ryzyko podczas trwania misji”;
- w Straży Granicznej psychologowie i lekarze prowadzili działania interwencyjne i wspierające wobec pracowników pijących alkohol szkodliwie oraz uzależnionych od alkoholu. Motywowano funkcjonariuszy do podjęcia leczenia uzależnienia, monitorowano stan ich trzeźwości oraz wspierano w abstynencji;
- Rzecznik Praw Dziecka przeprowadził kontrolę przestrzegania praw dziecka w 17 placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
- w ramach wskazywania zagrożeń związanych z używaniem alkoholu przez młodych ludzi została zorganizowana konferencja prasowa, w toku której PARPA przedstawiła wyniki ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD.

Niestety właściwie brak jest pogłębionej refleksji odnośnie uzyskanych rezultatów, a tym bardziej – długofalowego oddziaływania. Wiemy jedynie, że w 2012 roku spożycie alkoholu w przeliczeniu na alkohol 100% wyniosło 9,16 l i było o 0,09 l niższe niż rok wcześniej. Zmienia się również struktura spożycia – piwo umocniło swoją pozycję zwiększając udział w ogólnej liczbie spożywanych alkoholi o 3,5% (do 59,5%) kosztem napojów wysokoprocentowych (spadek o 3%) i wina wraz z miodami pitnymi (spadek 0,6%).

Brak głębszej refleksji nad skutecznością przeciwdziałania alkoholizmowi jest o tyle niepokojący, że w 2012 roku wydano na ten cel przeszło 661 mln zł. Przeważającą część wydatków wykonały gminy (przeszło 626 mln zł). Wydatki budżetu państwa wyniosły 6,1 mln zł, samorządów województw – 26,9 mln zł, powiatów – 1,97 mln zł.

Projekt sprawozdania będzie opiniowany na najbliższym posiedzeniu Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej.